

EMPRESA I SOCIETAT

Diplomatura Ciències Empresarials

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'ESTUDIS EMPRESARIALS (EUEE)

Curs: 2009-10 (Segon semestre) Grup: 50 Professor: Francesc Gibert	Tutories: Dilluns de 18 a 19h. + 1 a convenir
Despatx 204 93 728 77 03 Francesc.Gibert@uab.cat	

OBJECTIUS GENERALS

L'objectiu de l'assignatura és estudiar les interrelacions entre empresa i societat. Empresa i societat no es contempen com dues realitats aïllades: l'empresa està immersa en un context ampli (la societat), que en delimita i condiona l'acció; i, al seu torn, les actuacions empresarials tenen importants implicacions en l'entorn social.

Dins de les diverses interrelacions entre empresa i societat, l'assignatura es centra en les que versen sobre l'ocupació. Així, s'analitza com diverses característiques socials (en relació a la mà d'obra, al sistema educatiu, a l'estructura social, etc.) condionen les decisions empresarials, i alhora com aquestes decisions conflueixen en l'àmbit laboral (mercat de treball, divisió i organització del treball, qualificació, etc.) i en l'àmbit social (família, estratificació social, integració/exclusió social, etc.).

En aquest context, es fa un repàs de les principals anàlisis teòriques sobre les concepcions de "treball" i "mercat de treball". S'analitzen, així mateix, les principals característiques i tendències del treball i de l'ocupació en la nostra societat, i com aquestes afecten a l'empresa i al seu entorn social. Finalment, són objecte d'estudi les relacions entre les accions col.lectives i les polítiques públiques d'ocupació, l'estructura ocupacional i l'estructura social.

AVALUACIÓ

Es realitzarà un únic examen escrit; així mateix, s'exigirà la realització d'un treball, del qual, a començament del curs, s'especificaran les característiques. L'examen val un 50% de la nota final i el treball el 50% restant. Ambdues parts s'han d'aprovar per superar el curs.

BIBLIOGRAFIA

Es detalla a cada bloc del temari. La trobareu a la xarxa o a la biblioteca de la universitat.

PROGRAMA

TEMA I. EMPRESA, TREBALL I SOCIETAT: PRODUCCIÓ I REPRODUCCIÓ SOCIAL

1. Introducció: Empresa i entorn. Principals relacions entre Empresa i Societat.
2. El concepte de treball. Treball, ocupació i mercat de treball. Producció i reproducció social.
3. Societat i mercat. Societat salarial, formes de desigualtat i modes de vida. Els principis de regulació social i de mercat: l'Estat del Benestar.

Bibliografia:

- Köhler, H-D. y Martín Artiles, A. (2005): "*Trabajo y empleo*" y "*Las relaciones laborales*", a Köhler, H-D. y Martín Artiles, A.: *Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales*, Madrid, Delta.

Punt 3:

- Köhler, H-D. y Martín Artiles, A. (2005): "*1.3. Función de integración social. Origen del concepto Estado de Bienestar*", a Köhler, H-D. y Martín Artiles, A.: *Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales*, Madrid, Delta.

TEMA II. MERCAT DE TREBALL: ENFOCAMENTS TEÒRICS SOBRE EL MERCAT DE TREBALL

4. El mercat de treball en la teoria neoclàssica: el treball com a factor de producció. El model bàsic i la teoria del capital humà.
5. El mercat de treball en l'enfocament marxista clàssic. El treball com a relació social d'exploitació. Treball i força de treball. La ficció del treball-mercaderia. Els mecanismes de control sobre el treball.
6. Les revisions de les teories clàssiques: el mercat de treball en els enfocaments institucionalistes i segmentacionistes. Configuració de la demanda, estructura social de l'oferta i assignació dels llocs de treball.
7. Noves problemàtiques vinculades al mercat de treball: segregació ocupacional, desigualtats de gènere, ètnia i edat.

Bibliografia:

- Köhler, H-D. y Martín Artiles, A. (2005): "*Teorías del mercado de trabajo*", a Köhler, H-D. y Martín Artiles, A.: *Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales*, Madrid, Delta.

- Ruesga, S. y otros (2002): "*Enfoques teóricos para el análisis del mercado laboral*", a Ruesga, S. (Dir.) y otros: *Economía del trabajo y política laboral*, Madrid, Pirámide.

- Pries, L. (2000): "*Teoría sociológica del mercado de trabajo*", a De la Garza, E. (Coord.): *Tratado latinoamericano de sociología del trabajo*, México D.F., Fondo de Cultura Económica.

TEMA III. EL MERCAT DE TREBALL A ESPANYA I A CATALUNYA

8. Les estadístiques sobre el mercat de treball: conceptes i metodologia.
9. Estructura de la mà d'obra: ocupació, edat, sexe, etc. Característiques i canvis en l'ocupació. Formes d'ocupació i formes de treball.
10. L'atur, la precarietat laboral i la polarització ocupacional: característiques i efectes sobre els diferents grups socials i les formes de vida.

Bibliografía:

- Banyuls, J., Miguélez, F., Cano, E., Recio, A. i Lorente, R. (2009): "The transformation of the Employment System in Spain: Towards a Mediterranean Neoliberalism?", en G. Bosch, S. Lehdorff, J. Rubery (eds.) *European Employment Models in Flux. A comparison of Institutional Change in Nine European Countries*, New York, Palgrave Macmillan.
- Consejo Económico y Social (CES) (2009): *Memoria socioeconómica*, Madrid, CES.
- Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya (CTESC) (2009): *Memòria socioeconòmica i laboral de Catalunya 2008*, Barcelona, CTESC.
- Santos, A. y Poveda, M. (2001): "Tendencias recientes en el mercado de trabajo (II): perfiles actuales del empleo", a Santos Ortega, A. y Poveda, M.: *Trabajo, empleo y cambio social*, València, Tirant lo Blanch.
- Fujii, G. i Ruesga, S. (2004): "El mercado de trabajo en la Unión Europea", a Fujii, G. i Ruesga, S.: *El trabajo en un mundo globalizado*, Madrid, Pirámide.
- Prieto, C. (Coord.) (2009): "La segmentación de la calidad del empleo en España: un análisis comparativo", a Prieto, C. (Coord.): *Calidad del empleo en España: una aproximación teórica y empírica*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Garrido Medina, L. y González, J.J. (2008): "Mercado de trabajo, ocupación y clases sociales", a González, J.J. i Requena, M. (Eds.): *Tres décadas de cambio social en España*, Madrid, Alianza.

TEMA IV. EMPRESA I SOCIETAT: TREBALL I POLITIQUES D'OCUPACIÓ. DESIGUALTAT I COHESIÓ SOCIAL.

11. Els agent socials i les institucions públiques davant l'ocupació. Les estratègies de flexibilització del mercat de treball: estratègies empresarials i sindicals i els seus efectes.
12. Un nou àmbit d'actuació: les polítiques europees d'ocupació i la seva traducció a Espanya i Catalunya.
13. Els nous reptes del treball i de l'ocupació: el significat del treball avui.

Bibliografía:

- AA. VV. (2009): *Propuesta para la Reactivación Laboral en España*. (mimeo.)
- AA. VV. (2009): *El trabajo, fundamento de un crecimiento económico sostenible*. (mimeo.)
- Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana (2008): *Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana 2008 – 2011*, Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana - <http://www.acordestrategic.cat/>
- Centro de Investigación y Documentación sobre problemas de la Economía, el Empleo y las Cualificaciones Profesionales (CIDEA) (2008): *La flexiseguridad y los contextos sociolaborales*, Donostia – San Sebastián, CIDEA.
- Comisión de las Comunidades Europeas (2008): *Nuevas Capacidades para Nuevos Empleos. Previsión de las capacidades necesarias y su adecuación a las exigencias del mercado laboral*, Bruselas, Comunicación de la Comisión COM(2008) 868 final
- Miguélez, F. y Prieto, C. (2001): "Crisis del empleo y cohesión social", a *Cuadernos de Relaciones Laborales*, núm. 19.
- Prieto, C. (Coord.) (2009): "La calidad del empleo según las organizaciones empresariales y sindicales: un análisis de su discurso", a Prieto, C. (Coord.): *Calidad del empleo en España: una aproximación teórica y empírica*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales.
- Santos Ortega, A. y Poveda, M. (2001): "Nuevos debates, nuevos espacios para el empleo: escenarios futuros del trabajo", a Santos Ortega, A. y Poveda, M.: *Trabajo, empleo y cambio social*, València, Tirant lo Blanch.

